

Minister Klimatu i Środowiska

DPN-WZE.050.9.2025.JM
3683382.14628937.11913377
Warszawa, 04-04-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Posła Michała Wosia oraz grupy Posłów w sprawie wprowadzenia przez rząd Donalda Tuska podatku w wysokości nawet 1200 zł od osób ogrzewających dom gazem lub węglem oraz konieczności zablokowania ETS i ETS2, (K10INT8335) przekazuję odpowiedzi na postawione pytania.

1. Czy rząd zamierza negocjować z Komisją Europejską wyłączenie Polski z nowych regulacji ETS i ET2, zwłaszcza dotyczących ogrzewania gospodarstw domowych?

Nowelizacja dyrektywy 2003/87/WE¹, która dokonała rozszerzenia zakresu działania systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, wprowadzając m.in. opłatę za emisję ze spalania paliw w sektorze ogrzewania budynków, została przyjęta w maju 2023 r. a więc w czasie rządów PiS i Solidarnej Polski. Wówczas do zablokowania propozycji wystarczyła zwykła mniejszość blokująca w Radzie UE.

Jako że wprowadzenie ETS2 wynika z już przyjętej regulacji wprowadzenie jakichkolwiek zmian w zakresie jego funkcjonowania jest dużo trudniejsze niż w przypadku aktów prawnych na etapie ich negocjacji. Przede wszystkim należy zwrócić uwagę, że państwa członkowskie nie mają inicjatywy ustawodawczej, a taką inicjatywą w ramach instytucji UE dysponuje jedynie Komisja Europejska. Dlatego też rozpoczęcie procesu zmian dyrektywy wymaga przedłożenia przez Komisję Europejską odpowiedniego projektu. Po przedłożeniu projektu zmian przez KE do wprowadzenia zmian potrzebna jest większość państw członkowskich.

Mimo tego ewidentnego zaniedbania po stronie rządów Zjednoczonej Prawicy obecna władza podejmuje wysiłki na rzecz renowacji ETS2. Rząd podejmuje działania w celu zmiany ustaleń z 2023 r. Podnosimy kwestię kosztów społecznych ETS2 oraz konieczności odroczenia jego obowiązywania na poziomie unijnym, aby dać więcej czasu na inwestycje w budynki i transport. Taki okres przejściowy umożliwiłby prowadzenie przez Państwo inwestycji w budownictwie i transporcie, co umożliwi lepsze przygotowanie naszej gospodarki poprzez zmniejszenie liczby gospodarstw domowych dotkniętych zwiększonymi opłatami. Optymalne byłoby opóźnienie wdrożenia ETS2 o 3 lata czyli po 2030 roku, tak aby

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/959 z dnia 10 maja 2023 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz decyzję (UE) 2015/1814 w sprawie ustanowienia i funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych

zrealizować jak najwięcej inwestycji. Dyskutujemy również o alternatywnych rozwiązaniach takich jak wprowadzenie do niego dodatkowych zabezpieczeń przed wzrostem cen.

2. Czy planowane są rekompensaty lub ulgi podatkowe dla osób ogrzewających domy gazem i węglem w związku z nowym podatkiem?

W celu przeciwdziałania zjawisku ubóstwa energetycznego tworzony jest Społeczny Fundusz Klimatyczny. W ramach tego funduszu Państwa członkowskie otrzymają środki na wsparcie obywateli najbardziej dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem energetycznym lub ubóstwem w zakresie mobilności.

Obecnie toczą się zaawansowane prace, koordynowane przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, nad opracowaniem Planu Społeczno - Klimatycznego, przedstawiającego koncepcję wydania środków ze Społecznego Funduszu Klimatycznego.

Z Funduszu można finansować m.in.: renowację budynków, dostęp do przystępnych cenowo energooszczędnych mieszkań, obniżanie emisji ogrzewania i chłodzenia budynków, wsparcie podmiotów publicznych i prywatnych oferujących mieszkania socjalne, dostęp do bezemisyjnych i niskoemisyjnych pojazdów i rowerów oraz infrastruktury służącej do ich ładowania lub tankowania, rozwój rynku używanych pojazdów bezemisyjnych, a także działania promocyjne wspierające rozwój przystępnego cenowo transportu publicznego i zrównoważonej mobilności.

Plan może obejmować także tymczasową pomoc finansową dla gospodarstw domowych i osób najbardziej narażonych na rosnące koszty transportu i ogrzewania. Takie rozwiązanie będzie stosowane w Polsce, a jego dokładna formuła jest jednym z kluczowych elementów prac nad projektem Planu.

3. Jakie działania rząd podejmie, aby złagodzić skutki podatku ETS, szczególnie dla rodzin o niskich dochodach oraz mieszkańców obszarów wiejskich?

Polska już dziś dysponuje szerokim wachlarzem narzędzi, w tym programów wsparcia, które w ostatnich latach skutecznie przyczyniały się do zwiększenia efektywności energetycznej gospodarstw domowych. Programy dotacyjne, w tym Program Priorytetowy Czyste Powietrze (PPCP), Ciepłe Mieszkanie, Mój Prąd wspierają wymianę nieefektywnych źródeł ciepła oraz termomodernizację budynków.

Jednym z najważniejszych działań Rządu nakierowanych na poprawę jakości powietrza jest priorytetyzacja środków administrowanych przez NFOŚiGW na wdrożenie programu finansowego „Czyste Powietrze”. Celem Programu jest poprawa jakości powietrza oraz podnoszenie efektywności energetycznej budynków jednorodzinnych, a tym samym zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło. Obecny Rząd zapewnił środki na finansowanie Programu ze środków KPO oraz FENIKS. 14 marca 2025 r. Europejski Bank Inwestycyjny potwierdził przyznanie Polsce kolejnych środków na realizację Programu w wysokości 10 mld. złotych.

4. Czy i kiedy rząd zamierza podjąć działania w celu wypowiedzenia unijnego systemu ETS oraz wycofania Polski z Europejskiego Zielonego Ładu?

Europejski Zielony Ład nie jest jedną regulacją. Jest to zbiór polityk i regulacji, a jego cele są wpisane w unijne traktaty i prawo wtórne. Wiążący cel unijny zakładający ograniczenie emisji netto gazów cieplarnianych o co najmniej 55 % do 2030 r., którego pochodną jest pakiet „Gotowi na 55” został zatwierdzony podczas rządów Zjednoczonej Prawicy przez Radę Europejską w grudniu 2020 r. Decyzja zapadła jednomyślnie. System ETS został

natomiast przyjęty przez Sejm w grudniu 2004 roku, również bez głosu sprzeciwu, ani nawet głosów wstrzymujących się.

Wyjście Polski z systemu EU ETS byłoby jednostronną deklaracją i prowadziłoby do negatywnych konsekwencji prawnych i ekonomicznych dla Polski ale również poszczególnych podmiotów/instalacji objętych systemem. Wycofanie Polski z ETS jest w praktyce niemożliwe bez opuszczenia Unii Europejskiej.

Mimo tych trudności, podejmujemy starania mające na celu mitygację podjętych przez poprzednią władzę decyzji. Należy odnotować, że nacisk Polski przyniósł już skutek w postaci zmiany ukierunkowania działań Komisji, która zdecydowanie większą uwagę przykładła do spraw konkurencyjności unijnych gospodarek w realizacji celów klimatycznych czy też akceptowalnych cen energii. Przykładami są m.in. Czysty Ład Przemysłowy (ang. Clean Industrial Deal), czy Plan w zakresie Przystępnej Energii (ang. Action Plan for Affordable Energy), które ukierunkowane są m.in. na poprawę konkurencyjności europejskiego przemysłu i doprowadzenie do odpowiednio niskich cen za energię.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Krzysztof Bolesła
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

dw. Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM